

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

- Узагальнення прийому порозрядного додавання на випадки знаходження сум більш, ніж двох чисел.
- Ознайомлення з прийомом групування навколо одного й того самого «кореневого» числа та його узагальнення.
- Узагальнення прийому округлення.
- Ознайомлення з прийомом «винесення спільного множника за дужки» (без уживання терміну) та його узагальнення.

Таким чином, нами розроблено методичку узагальнення прийомів додавання і віднімання в межах 1000, яка може безпосередньо застосовуватися вчителями початкових класів під час повторення матеріалу на початку навчального року в 4 класі початкової школи, без подальшого доопрацювання.

ОБЧИСЛЮВАЛЬНІ НАВИЧКИ – ОСНОВНА СКЛАДОВА КЛЮЧОВОЇ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Королюк Т. М.

Криворізька спеціалізована школа № 70, Україна

У проєкті «Нова українська школа» зазначено, що процеси розвитку виховання і соціалізації в новій школі покликані зробити випускника конкурентоздатним у XXI ст. Для успішної реалізації цього завдання в першу чергу необхідно сформувати такі навички: уміння вирішувати складні завдання, критичне мислення, креативність, емоційний інтелект [3, с. 6].

Відповідно до проєкту нового базового Закону «Про освіту», ключовими для Нової української школи визначено 10 компетентностей, серед них і ключова математична, яка трактується як: «*Культура логічного і алгоритмічного мислення. Уміння застосовувати математичні (числові та геометричні) методи для вирішення прикладних завдань у різних сферах діяльності. Здатність до розуміння і використання простих математичних моделей. Уміння будувати такі моделі для вирішення проблем*» [3, с. 11].

Таким чином, очевидно, що формування у молодших школярів міцних обчислювальних навичок є одним з найважливіших завдань у формуванні ключової математичної компетентності. Цей напрямок чітко відображений в оновленій базовій навчальній програмі з математики на 2016-2017 н.р., де акцентована увага на формування обчислювальних навичок у процесі практичної діяльності учнів.

Змістова лінія «Числа. Дії з числами» є найбільшою за обсягом. У її межах розгортаються решта змістових ліній. Уявлення про натуральне число формується на основі оперування групами об'єктів навколишнього світу, у тому числі й геометричних фігур. **Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учня**, що закінчив початкову школу передбачають, що учень (учениця):

- застосовує* знання нумерації багатоцифрових чисел для виконання арифметичних дій додавання і віднімання числа 1 та додавання і віднімання на основі розрядного складу числа;
- виконує* усне додавання й віднімання круглих чисел;
- виконує* множення і ділення круглих чисел на одноцифрове число;
- виконує* ділення круглих чисел на круглі;
- коментує* свої дії під час виконання обчислень
- володіє* навичками письмового додавання й віднімання багатоцифрових чисел;
- перевіряє* правильність виконання арифметичних дій
- застосовує* алгоритм письмового множення багатоцифрового числа на одноцифрове;
- застосовує* алгоритм письмового ділення багатоцифрового числа на одноцифрове;
- виконує* письмове ділення з остачею на одноцифрове число, *перевіряє* правильність його виконання;
- передбачає* кількість цифр у добутку, частці до початку виконання обчислень;
- коментує* свої дії під час виконання обчислень;
- володіє* навичками письмового множення і ділення на одноцифрове число;
- виконує* ділення з остачею
- застосовує* алгоритм письмового множення багатоцифрового числа на двоцифрове;
- володіє* обчислювальними навичками письмового множення та ділення багатоцифрового числа на двоцифрове [2, с. 36-38]

Повноцінно сформовані обчислювальні навички характеризуються **правильністю, усвідомленістю, раціональністю виконання, узагальненням, автоматизмом, міцністю.**

Правильність – учень правильно знаходить результат числового виразу, тобто правильно вибирає і виконує основні і допоміжні операції, які становлять обчислювальний прийом. **Усвідомленість** – учень усвідомлює, на основі яких знань визначено операції і встановлено порядок їх виконання, аргументує свої дії. **Раціональність** – учень визначає для знаходження значення числового виразу найбільш раціональний спосіб, аргументуючи при цьому свої дії. **Узагальнення** – учень може застосувати обчислювальний прийом у різних випадках. **Автоматизм** – учень виконує і виділяє операції швидко і в згорнутому вигляді, але завжди може повернутися до пояснення вибору операцій. **Міцність** – сформовані обчислювальні уміння зберігаються в пам'яті учнів протягом тривалого часу [4, с. 107].

Формування обчислювальних навичок, на нашу думку, має бути системним, безперервним і включати :

- використання методичної системи базового підручника, незалежно від порядку вивчення тем;
- виходячи з вікових особливостей перебігу пізнавальних процесів молодших школярів, використання достатньої кількості унаочнення. Це можуть бути: пучки паличок (десятки, сотні) та окремі палички – одиниці, стрижні намистинок (десятки) та окремі намистинки – одиниці; плакати зі змістом прийомів обчислень – пам'ятки, таблиці з розрізними кишеньками – схеми способів обчислення, картки з друкованою основою[5, с. 49];
- систему доцільних вправ на закріплення опрацьованих прийомів обчислень залежно від етапів уроку;
- використання сучасних технологій навчання, наприклад, освітніх онлайн-платформ Learning.ua, Miksike для розвитку усних обчислень.

Література

1. Державний стандарт початкової загальної освіти.: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/17911/
2. Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>
3. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи.: <http://mon.gov.ua/Новини%202016/12/05/konczepczya.pdf>
4. Непомняща// Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2014. – № 10 ч. 1. – С. 102-109. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/YJRN/ppsv_2014_10%281%29_17
5. Скворцова С. О. Обчислювальні навички як складова предметно- математичної компетентності молодшого школяра / С. О. Скворцова // Початкова школа. – 2011. – № 8. – С. 48-51.

ПОЄДНАННЯ ФОРМУВАЛЬНОГО І ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ В КОНТРОЛЮВАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Онопрієнко О. В.

Інститут педагогіки НАПН України, Україна

Нині у вітчизняній школі відбуваються зміни усєї сукупності взаємовідносин між учасниками навчально-виховного процесу, що суттєво впливає на створення нових умов освіти, зокрема на модернізацію змісту, методик і засобів контролю й оцінювання результатів навчання. Нововведення у нормативному забезпеченні початкової школи налаштовують на необхідність відмовитися від авторитарності, натомість звернутися до педагогіки співробітництва, в якій учень буде не просто діяльним учасником, а візьме на себе частину відповідальності за своє навчання. Таким чином, навчальна діяльність, зокрема її складник – контрольно-оцінювальна діяльність, – стає полісуб'єктною, оскільки до неї долучаються й учителі, й учні.

Контроль і оцінювання в умовах реалізації компетентнісного підходу спрямовуються на визначення реального стану навчальних досягнень, які мають комплексне вираження, отже, являють собою множинність об'єктів оцінювання. Практика початкового навчання, зорієнтована на досягнення компетентнісних результатів, засвідчує, що традиційна система контролю й оцінювання навчальних досягнень все менше відповідає ідеям особистісно зорієнтованої і діяльній педагогіки. Аналіз досвіду модернізації національних систем освіти в країнах Європейського Союзу показав, що ідеям компетентнісної освіти найбільше відповідає формувальний підхід до контролю результатів навчання учнів. Метою доповіді є представлення ідеї поєднання в контролювальній діяльності вчителя різних підходів до оцінювання навчальних досягнень молодших школярів.

Головним задумом формувального підходу є оцінювання для навчання, у яке залучений учень. Учитель знаходиться не над дитиною у цьому процесі, а поруч – допомагає систематично відстежувати прогрес чи регрес в опануванні навчальним змістом, підійматися на вищу сходинку досягнень. За формувального підходу здобувається інформація про реальний стан навчальних